

BÁO CÁO THAM LUẬN

Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Đề án của UBND tỉnh về tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện giải phóng mặt bằng các công trình, dự án trên địa bàn tỉnh

(Tài liệu Phục vụ Hội nghị Tổng kết công tác năm 2024 và triển khai nhiệm vụ năm 2025 của Ngành tài nguyên và môi trường)

Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hưng Yên tham luận về công tác chỉ đạo, thực hiện giải phóng mặt bằng các công trình, dự án trên địa bàn tỉnh Hưng Yên.

Xác định công tác giải phóng mặt bằng (GPMB) trên địa bàn tỉnh là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, quan trọng, góp phần giải quyết những nút thắt ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Sở Tài nguyên và Môi trường đã tham mưu UBND tỉnh báo cáo Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Chỉ thị số 15-CT/TU ngày 08/11/2021 về tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện công tác giải phóng mặt bằng triển khai các công trình, dự án trên địa bàn tỉnh và Quyết định số 409-QĐ/TU ngày 11/3/2022 về việc thành lập Ban Chỉ đạo các dự án trọng điểm giai đoạn 2021-2025 (*trực tiếp đ/c Bí thư Tỉnh ủy làm Trưởng ban*). Được sự lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt, kịp thời, đồng bộ của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ban Chỉ đạo, UBND tỉnh và sự vào cuộc của các cấp ủy, chính quyền các cấp, cùng với sự đồng lòng, quyết tâm của các chủ đầu tư, doanh nghiệp và ủng hộ của nhân dân, các công trình, dự án trên địa bàn tỉnh, nhất là các dự án trọng điểm đã được đẩy nhanh tiến độ triển khai, thực hiện đúng quy định và đáp ứng yêu cầu, kế hoạch đề ra.

Sở Tài nguyên và Môi trường đã tham mưu UBND tỉnh ban hành Quyết định số 3022/QĐ-UBND ngày 28/12/2021 về việc phê duyệt Đề án “*Nâng cao hiệu quả trong công tác giải phóng mặt bằng để thực hiện dự án đầu tư trên địa bàn tỉnh*” và Kế hoạch số 147/KH-UBND ngày 26/8/2022 về việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 15-CT/TU. Đã chủ động phối hợp với các sở, ban, ngành có liên quan và UBND các huyện, thị xã, thành phố rà soát, tham mưu UBND tỉnh ban hành các quy định về cơ chế, chính sách liên quan đến công tác quản lý đất đai, nhất là công tác thu hồi đất, bồi thường, GPMB.

Ban Chỉ đạo các dự án trọng điểm tỉnh, UBND tỉnh đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, hướng dẫn về cơ chế chính sách và tháo gỡ khó khăn trong công tác

bồi thường, giải phóng mặt bằng cho các huyện, thị xã, thành phố (nhất là dự án trọng điểm như: Đường Vành đai 4, Đường Tân Phúc - Võng Phan).

Hàng tháng, UBND tỉnh đều có văn bản đôn đốc UBND các huyện, thị xã, thành phố đẩy nhanh tiến độ thực hiện công tác GPMB các dự án, công trình trên địa bàn, nhất là các dự án trọng điểm; tổng hợp kết quả GPMB báo cáo Tỉnh ủy, UBND tỉnh để chỉ đạo. Hàng tháng, Ban Chỉ đạo các dự án trọng điểm tỉnh đều họp kiểm điểm tiến độ GPMB các dự án, công trình trọng điểm và ban hành Thông báo chỉ đạo, giải quyết khó khăn, vướng mắc kịp thời.

1. Kết quả giải phóng mặt bằng năm 2024 trên địa bàn tỉnh Hưng Yên như sau:

Đến nay, tổng số các dự án cần GPMB trên địa bàn tỉnh khoảng 454 dự án với diện tích cần GPMB khoảng 1.875,59 ha.

Kết quả GPMB từ đầu năm đến 30/11/2024 được khoảng 936,28ha/1.875,59ha, đạt 49,9%, trong đó:

- + Các dự án Khu, cụm công nghiệp GPMB được 421,44 ha/693,44 ha, đạt 60,8%;
- + Các dự án đô thị, khu dân cư được 42,81 ha/117,64 ha, đạt 36,4%;
- + Các dự án khu đầu giá quyền sử dụng đất cho nhân dân làm nhà ở giải phóng mặt bằng được 145,3 ha/362,11 ha, đạt 40,1%;
- + Các dự án đầu tư công có sử dụng đất GPMB được 326,74 ha/702,4 ha, đạt 46,5%.

Công tác GPMB trong toàn tỉnh đã đạt được kết quả đáng khích lệ, góp phần không nhỏ cho sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Tuy nhiên, tiến độ giải phóng mặt bằng một số dự án vẫn còn chậm, chưa đạt mục tiêu kế hoạch đề ra, một số địa phương chưa quyết liệt và chủ động trong chỉ đạo công tác GPMB; công tác phối hợp chưa thực sự chặt chẽ, việc báo cáo kết quả và các khó khăn vướng mắc chưa được kịp thời. Tại một số địa phương trên địa bàn tỉnh vẫn còn tồn tại tình trạng một số người dân trồng cây đón đền bù; đây là trách nhiệm quản lý của các cấp chính quyền, đặc biệt là cấp cơ sở, trong đó yếu tố tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật đóng vai trò then chốt.

Đề án "*Nâng cao hiệu quả trong công tác giải phóng mặt bằng để thực hiện dự án đầu tư trên địa bàn tỉnh*" được UBND tỉnh phê duyệt và triển khai thực hiện đã đánh giá thực trạng về công tác GPMB trên địa bàn tỉnh trong thời gian qua; những khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai thực hiện và xác định mục tiêu, yêu cầu trong thời gian tới; trên cơ sở đó đã đưa ra nhiều giải pháp để tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc, cụ thể:

- Đối với các địa phương tập trung thực hiện việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất sau dồn thửa đổi ruộng trên cơ sở thực tế đã dồn thửa đổi ruộng đất nông nghiệp có sự thống nhất và đồng thuận của nhân dân.

- Các địa phương thực hiện rà soát, quản lý chặt chẽ đất nông nghiệp công ích do UBND cấp xã quản lý để bồi thường, dồn đổi cho những hộ gia đình, cá nhân đang sử dụng đất trong khu vực cần GPMB có nhu cầu sử dụng đất nông nghiệp để sản xuất.

- Đối với trường hợp Nhà nước thu hồi đất, khi đạt trên 70% diện tích đã nhận tiền bồi thường, hỗ trợ và bàn giao đất; phần diện tích còn lại (*có số nhân khẩu dưới 200 người*), sau khi Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường GPMB và UBND cấp xã nơi có đất đã tuyên truyền, giải thích, thuyết phục và thực hiện đầy đủ trình tự về thu hồi đất, giải phóng mặt bằng theo quy định của pháp luật mà vẫn cố tình không chấp hành thì kiên quyết cưỡng chế thu hồi đất theo quy định.

- Đối với Dự án mà nhà đầu tư đã nhận chuyển nhượng quyền sử dụng đất của hộ gia đình, cá nhân; trường hợp các hộ vẫn có nhu cầu sản xuất nông nghiệp, không muốn chuyển nhượng cho nhà đầu tư thì UBND cấp xã phối hợp hỗ trợ nhà đầu tư vận động các hộ gia đình, cá nhân này chuyển đổi cho hộ gia đình, cá nhân khác (*theo quy định tại Điều 79 Nghị định 43/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014*) có nhu cầu chuyển nhượng để thuận lợi cho nhà đầu tư triển khai thực hiện dự án hoặc đổi đất công ích do UBND cấp xã quản lý.

- Đối với quỹ đất nông nghiệp công ích nằm trong quy hoạch chuyển sang đất phi nông nghiệp, các địa phương chỉ cho thầu khoán thời hạn một năm để trồng cây hàng năm, trong hợp đồng thầu khoán ghi rõ khi nhà nước thu hồi người thầu khoán được thông báo trước 90 ngày để thu hoạch, di chuyển thanh lý hợp đồng, Nhà nước không bồi thường, hỗ trợ tài sản, cây cối hoa màu trên đất.

- Các địa phương, đặc biệt là cấp cơ sở cần ngăn chặn kịp thời các trường hợp lấn chiếm đất đai, xây dựng, tạo lập trái phép tài sản trên đất nhằm mục đích trục lợi khi Nhà nước thu hồi đất. Chủ động, sáng tạo, quyết liệt trong lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, điều hành; tăng cường trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền địa phương. Quan tâm đến công tác chuyển đổi nghề, giải quyết việc làm cho người lao động trong diện phải thu hồi đất.

2. Để tiếp tục thực hiện có hiệu quả Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Đề án của UBND tỉnh về tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện giải phóng mặt bằng các công trình, dự án trên địa bàn tỉnh nhằm thực đẩy nhanh tiến độ công tác GPMB các dự án, nhất là các dự án trọng điểm trên địa bàn tỉnh, Sở Tài nguyên và Môi trường đề nghị một số nhiệm vụ, giải pháp sau:

Một là, Đề nghị các huyện ủy, Thị ủy, Thành ủy trực thuộc Tỉnh ủy:

- Tiếp tục tổ chức, quán triệt, tuyên truyền sâu rộng nội dung của Chỉ thị số 15-CT/TU ngày 08/11/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy đến các cấp ủy đảng, chính quyền địa phương và các tầng lớp nhân dân.

- Chỉ đạo các cấp ủy đảng, chính quyền, các tổ chức chính trị, đoàn thể, Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị liên quan từ cấp huyện đến cơ sở tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện quyết liệt, đồng bộ, chặt chẽ nhất quán các nhiệm vụ, giải pháp nêu trong Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Đề án của UBND tỉnh. Đề cao vai trò, trách nhiệm lãnh đạo và tổ chức triển khai thực hiện của cấp ủy, chính quyền các cấp, nhất là người đứng đầu.

Hai là, Đề nghị UBND cấp huyện tập trung lực lượng hoàn thành sớm việc thu hồi đất, giải phóng mặt bằng để bàn giao, triển khai thực hiện các dự án trên địa bàn tỉnh, cụ thể như:

- Rà soát các dự án đang triển khai và chuẩn bị triển khai thực hiện GPMB; Xây dựng kế hoạch thực hiện, phân công nhiệm vụ cụ thể đối với các phòng, ban, cán bộ chuyên môn phụ trách dự án;

- Quản lý chặt chẽ quỹ đất nông nghiệp công ích do UBND cấp xã quản lý để bồi thường, dồn đổi cho những hộ gia đình, cá nhân đang sử dụng đất trong khu vực cần GPMB có nhu cầu sử dụng đất nông nghiệp để sản xuất. Tăng cường công tác thanh, kiểm tra, kịp thời phát hiện và ngăn chặn việc tự ý chuyển mục đích sử dụng đất, xây dựng trái phép trên đất nông nghiệp, đất hành lang giao thông, thủy lợi... Kịp thời phát hiện, ngăn chặn những trường hợp cố tình trồng cây mang tính trục lợi (cây ăn quả) khi kế hoạch sử dụng đất đã được phê duyệt, đặc biệt sau khi đã thông báo thu hồi đất. Chủ tịch UBND các huyện, thị xã, thành phố chịu trách nhiệm trước UBND tỉnh nếu xảy ra các vi phạm trên địa bàn. Thường xuyên rà soát, tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện, những khó khăn, vướng mắc; đề xuất biện pháp giải quyết báo cáo UBND tỉnh (qua Sở Tài nguyên và Môi trường).

Ba là, Các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận tổ quốc và các đoàn thể ở cơ sở tăng cường công tác tuyên truyền, vận động, tạo sự đồng thuận trong nhân dân về ý nghĩa, tầm quan trọng trong việc thực hiện các dự án nhất là các dự án trọng điểm đối với phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh; giải thích cho người dân hiểu và thực hiện đúng quy định của pháp luật, nhất là các chế độ, chính sách về đất đai, hỗ trợ, bồi thường, GPMB.

Trên đây là tham luận của Sở Tài nguyên và Môi trường về nội dung Tiếp tục thực hiện có hiệu quả Chỉ thị của Ban Thường vụ Tỉnh ủy và Đề án của UBND tỉnh về tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện giải phóng mặt bằng các công trình, dự án trên địa bàn tỉnh Hưng Yên./.